

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvvm Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

90 Curare vt iudicia non interturbentur, sed sine metu potentum libere
exerceantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](#)

Principes, tria mones
et quoque fuis
diffinguis
polubranc
onempr
et spud
e vilus
it ac neg
ipso fac
dentur.
Symbolum
actum
hynia vni
, se ne
, eadom
ipra dem
s noſteri
assuseb
ma comis
inde mali
us. Agre
res omnes
d iram et
vorum de
donaci ob
ratione co
filij immu
rum le pra
ciendo. Cr
icti procul
ranont

Augustus Cæsar cùm apud Vedium Pollio nem
cenaret, eiulque seruorum vnum vas crystalli
num allisisset, iulscit eum Vadius muranis obijci,
ne esca pisicum fieret. Cæsar dimitti è vestigio
poerum imperauit, & vasa eius operis conteri v
nuerfa. Rectè Ouid 1. Amor. Eleg. 8.

*Sed nunquam dederis spacioſum tempus in
iram:
Sepe ſimilitates ira morata facit.*

SIGNVM XC.

CVRARE VT IVDICIA NON *Indicis
interturbentur; sed sine metu
potentum libere ex-
erceantur.*

Ciceron vult, 1. de Offic. vt qui homini Magi
ſtratu prædicto maledixerit, grauiter mul
tetur. Et rectè quidem, inquit Aristot. Problem.
ſel. 19. Probl. 14. nam non ſolum in Magistratum
deliquisse, qui ei maledixerit, iudicatur; ſed etiā
in Remp. contumeliosè egisse, maximè ſi in pu
blico conueniuat, & ob officium iniuria ei infe
tur. Quemadmodum qui ex balneis furatus eſt,
aut ex foro, &c. morte multatur; qui autem ex
domo priuata, furti pretium duplum exſoluit:
ita atrocior iniuria eſt, quæ fit Magistrati, aut in
loco publico, vt in foro. (Vlp. in l. Prator edixit, §.

Ll 5

atro-

Abac. i.
Quare &c.

atrocem de iniur. l. 47. P. tit. 10. c. 9. §. 1. eod. sic. atrox, eod. tit. apud Iustin. Maior adhuc, si duci ei, qui dignitatis habitum fert & ornamento (Cæs. in l. 4. C. de iniur. lib. 9. t. 35.)

De Henrico
V. Rege
Angliae.

2. Sententia Iudicis est nedicina scelerum, in persona Iudicis, est Maiestas Principis. Petrus Annales Angliae, Henrici Quarti Regis filius, rentius in Senatum irruisse, serumque, quippe, dite dilexit, omni conatu à Tribunalis arbitrii contendisse. Hoc vidit populus, & pertinaciter Iudex, vir iusto ac forti animo, hæredem Regis exceptit: Acceler a huc, furiose iuuenis, gladio quo cædem iam minitaris, senile pectus invictus (si placet) percutere: percutere (inquam,) sive un potius moriar, quam hoc exemplum patiar, quo nunc abuteris, Tribunal tui patris est: sed quem inuidas, personam tui patris gerit: utque violas, te reum sceleris, non filium Principis sat. Ego igitur tui patris nomine, totius regis auctoritate, te propter hoc facinus in carcere subeo. Hoc tonitru percussus iuuenis, gladium iecit, seipsum sententiae Iudicis sponte fiduci in vincula se (admirante populo) vltro prætanuit. Hac Tragica Comœdia audita, Rex ac sapiens, effusus in lacrymas: O me heu inquit, qui tam iustum & sincerum Iudicem tam pium & obedientem filium ante sepulchrum video.

Vide Suet.
in Augustio
cap. 26.

3. Quemadmodum metus violentiz Clem. à foro excusat: (Clem. V. Pastorali 1. deinde lib. 2. t. 11.) sic & Iudices à indicando, ut non circumsepti iudicent, iudicium illorum non contineatur liberum: nihil enim magis contraria confilio & voluntati, quam vis. Sic apud Pol.

num lib. 3. Iphicates capitis reus iuuenes in
adicio cum gladijs collocauit, qui monstrantes
capita iudicibus, terrorem eis incusserunt, ita ut
reum absoluenter. Et Cic. pro Milone conqueri-
scelerum, &
incipit. Rem
egi filmfa-
que, quia
analibet
perimus
eredem
inueni
glia
Elus
n.) sive
o patiar.
trū est:
erit: la
Principia
iug. Regi
caterina
is, gladi
concessio
vleropra
ita, Re
: O meba
n iudici
nte sepa
enece Clas
is 1. detin
ndo, visum
lorum nove
ts contine
Sic apolo
202

num lib. 3. Iphicates capitis reus iuuenes in
adicio cum gladijs collocauit, qui monstrantes
capita iudicibus, terrorem eis incusserunt, ita ut
reum absoluenter. Et Cic. pro Milone conqueri-
scelerum, &
incipit. Rem
egi filmfa-
que, quia
analibet
perimus
eredem
inueni
glia
Elus
n.) sive
o patiar.
trū est:
erit: la
Principia
iug. Regi
caterina
is, gladi
concessio
vleropra
ita, Re
: O meba
n iudici
nte sepa
enece Clas
is 1. detin
ndo, visum
lorum nove
ts contine
Sic apolo
202

Charundas Thurinus ad vim & cruorem usque
feditiosus, conciones ciuiū pacauerat, lege caue-
do, vni si quis eas cum ferro intrasset, statim inter-
siceretur, atq; cūm idem, interiecto tempore, ex
longinquu rure, gladio cinctus domum repetēs,
subito iudicta concione, sicut erat, in eam pro-
cessisset, & monitus fuisset ab eo, qui proximē ei
constiterat, solutę sua legis: *I dem ego, inquit, eam*
forscam, ac protinus ferro, quod habebat, incu-
bit, cumq; liceret culpam vel dissimulare, vel
terore defendere, pœnam tamen repræsentare
maluit, ne qua fraus iustitiae fieret. Cic. 2. de leg.
Val. lib. 6. t. 5. Locum, vbi Iudicia exēcentur, tu-
tum esse oportet, tam Iudicibus, quam litiganti-
bus. Ideoq; Deiotes, cūm esset à Medis vocatus,
vindicaret, arcem sibi tutam construi, addi cu-
bodes voluit, vt eō rutius & sine metu iudicare
posset. Herod. lib. 1.

SIGNUM XCI.

IVSIVRANDVM NON VIOLARE.

Vide Theb.

Lampsacenis interminatus erat excidium Ale-
xander Magnus, &c, vt videt Anaximenem le-
gatione ad se misum, & præceptorē, & eloquen-
tia suspectum, sanctè iuravit, nihil se facturum
quod peteret. Tum ille: *Rogo te, inquit, vt Lampsa-
cum patrum meam diripiass. Atque ita à captiuo*
victor